

sted tilbage til dets gamle Plads, eller rettere til et Sted lidt nord derfor, til Tarp ved Udløbet af Varde Aa. Herfra skulde saa Trafikken føres videre ind i Landet. Uddybet og reguleret skulde dette Vandløb ved Hjælp af et Par Kammersluser sættes i Forbindelse med Vejle Aa og sammen med denne udgøre den sydligste af de to Kanalveje, der efter hans Plan tilligemed Bælterne skulde forene Vesterhavet med Østersøen.

Han havde skrevet, at kun ved Tilvejebringelsen af i det mindste den ene af disse Forbindelseslinjer kunde der med Virkning optages en Konkurrence med de nordtyske Havnestæder, særlig med Hamburg, hvis voksende Handels-Overmagt efter hans Mening var den egenlige Fare, der truede Landets Selvstændighed. I den Kamp om Handelsmarkeder, der — skjult eller aabenlyst — udgjorde moderne Verdenspolitik, vilde for Danmarks Vedkommende et Nederlag blive stadig mere skæbnesvangert, men Sejren ogsaa mere gylden, efterhaanden som Tyngdepunktet i Evropa ved Ruslands stigende Magt- og Kulturudvikling flyttedes længere og længere mod Øst.

At „Langli“ under de tænkte Forhold vilde kunne faa en overordenlig Betydning som Stapelplads, var nu let at forstaa. Men forøvrigt var det Pers Mening at skabe endnu gunstigere Betingelser for den lille Klitø's Udvikling. Hans Forslag gik ud paa, at man skulde søge at faa den tilkendt Toldfrihed, og han havde i sin Bog givet en fantasifud Skildring af, hvorledes i saa Fald Skibsværfter, Dokker og mægtige Pakhuse vilde vokse op af det golde Sand, og hvorledes der samtidig inde omkring Aa-Deltaet paa det faste Land hurtigt vilde danne sig en stor By, et nordisk Venezia. Overalt skulde den fornødne Drivkraft tilvejebringes ved hans forbedrede Vindmotorer eller hentes ude i Vesterhavsbrændingen og føres gennem Ledninger over Skallingen ved Hjælp af de mekaniske Indretninger, der var hans helt selvstændige Opfindelse.

Det var nu foreløbig alene denne industrielle Del af det store Fremtids-Foretagende, for hvilken Ivan havde søgt at skabe Deltagelse i den københavnske Handelsverden. Selv han havde kunnet indse, at Virkeliggørelsen af det egenlige Kanalprojekt